

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

26.3.2009

B6-0175/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Diana Wallis, Bilyana Ilieva Raeva, Kyösti Virrankoski, Anne E. Jensen, Johannes Lebech, Olle Schmidt, Anneli Jäätteenmäki ja Anne Laperrouze

ALDE-ryhmän puolesta

arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman ilmatieteellisen järjestön ja Kansainvälisen tiedoneuvoston yhteisenä aloitteena käynnistetyn kansainvälisen polaarivuoden, jolla pyritään saamaan parempia havaintoja maapallon napa-alueista ja ymmärtämään niitä paremmin,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan unionista ja arktisesta alueesta (KOM(2008)0763),
 - ottaa huomioon Brysselissä 5. maaliskuuta 2009 pidetyn arktisten alueiden muutosta käsittelevän konferenssin,
 - ottaa huomioon 9. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman arktisten alueiden hallinnasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että arktisten alueiden suojelusta ei ole mitään monenvälisiä normeja tai säädöksiä, sillä alueista ei koskaan odotettu tulevan liikennöintikelpoista vesitietä tai varsinkaan kaupallisen hyödyntämisen kohteita,
- B. ottaa huomioon, että meriliikenne arktisilla vesillä on lisääntynyt räjähdysmäisesti viime vuosina, mikä johtuu kasvaneesta mielenkiinnosta avomerellä tapahtuvaa öljyn- ja kaasunporausta kohtaan ja lisääntyneestä risteilyalusliikenteestä sekä Luoteisväylän tarjoamista tulevaisuudennäkymistä,
- C. ottaa huomioon, että arktisilla alueilla saattaa olla noin 20 prosenttia maapallon toistaiseksi löytymättä olevista öljy- ja kaasuvarannoista, ja on huolissaan siitä, mitä näiden varantojen kaupallinen hyödyntäminen merkitsee arktisten alueiden ainutlaatuiselle ympäristölle,
- D. ottaa huomioon, että arktisen alueen ilmasto-olot ovat jo muuttuneet niin, että esimerkiksi inuitit eivät enää voi käyttää perinteisiä metsästystapoja, sillä jää on liian ohut kelkoille, kun taas villieläinkannat, esimerkiksi jääkarhut, mursut ja ketut, ovat vaarassa menettää suuren osan elinympäristöstään,
- E. katsoo, että arktisten alueiden kuuluminen useaan eri lainkäyttövaltaan saattaa johtaa mittaviin selkkauksiin, kun eri maat haluavat suojella (jopa sotilaallisin keinoin) sitä, mitä he pitävät kansallisena etunaan,
- F. toteaa, että alueen geopolitiittinen neutraloiminen mahdollistaisi napa-alueiden lähellä elävien kansojen yhteistyön lisäämisen,

- G. ottaa huomioon, että EU- ja ETA-maat muodostavat yli puolet Arktisen neuvoston jäsenmäärästä,
1. kehottaa neuvostoa ja komissiota käynnistämään kansainväliset neuvottelut, jotta saadaan tehtyä jo voimassa olevan Etelämannerta koskevan sopimuksen kaltainen kansainvälinen sopimus arktisten alueiden suojelusta ja jotta arktisista alueista tulisi rauhan ja yhteistyön vyöhyke, jolla harjoitetaan pelkästään rauhanomaista toimintaa ja josta ei käydä suvereniteettikiistoja;
 2. korostaa, että on pyrittävä estämään sotilaallisen läsnäolon voimistuminen arktisilla alueilla ja kehittämään niiden turvallisuusyhteistyötä, jotta arktisille alueille ei synny turhia jännitteitä ja jotta niitä voidaan suojella tulevaisuuden energiantuotantoalueena, jota kehitetään kestäväen kehityksen periaatteella;
 3. kehottaa komissiota menemään mahdollisimman pian Arktiseen neuvostoon ainakin tarkkailijana ja varmistamaan, että kyseistä elintä kehitetään poliittisesti nykyistä enemmän; kehottaa myös komissiota harkitsemaan vakavasti oman yksikön perustamista arktisten alueiden asioita varten;
 4. kehottaa komissiota varmistamaan, että merenkulun turvallisuutta koskevia kansainvälisiä määräyksiä vahvistetaan etenkin erityisen herkillä alueilla tekemällä tarvittavia tarkistuksia Kansainvälisen merenkulkujärjestön säännöksiin ja pyrkimällä luomaan arktisilla alueilla navigointia koskevan säännösten ja kehottaa huolehtimaan kansainvälisissä puitteissa Pohjoisen jäämeren hinaus- ja pelastuspalveluista sekä onnettomuuksien ja katastrofien käsittelystä;
 5. kehottaa komissiota käynnistämään neuvottelut Venäjän viranomaisten kanssa merenkulun vapauden ja kulkuoikeuden turvaamiseksi ja erityisesti maksuilla, pakollisilla palveluilla ja säännöillä ja määräyksillä luotavien syrjivien käytäntöjen estämiseksi, jotta voidaan varmistaa uusien laivareittien kannattavuus ja ekologinen kestävyys;
 6. kehottaa neuvostoa ottamaan arktiset alueet EU:n ja Venäjän tulevan huippukokouksen esityslistalle;
 7. on syvästi huolissaan siitä, miten ilmastonmuutos vaikuttaa alueen alkuperäisväestön elämään pidemmän päälle, kun otetaan huomioon sekä ympäristö yleensä (jääpeitteen ja ikuisen jään sulaminen, merenpinnan kohoaminen ja tulvat) että luonnollinen elinympäristö (jääpeitteen vetäytyminen aiheuttaa ongelmia jääkarhujen ruokailutottumuksille), ja korostaa, että kaikki arktisen alueen kansat ja kansakunnat on sisällytettävä täysimääräisesti kansainvälisellä tasolla mahdollisesti tehtäviin asioita koskeviin päätöksiin ja otettava niissä huomioon;
 8. muistuttaa, että arktisten alueiden jääpeitteen muutokset vaikuttavat maailmanlaajuisesti merenpintaan, rannikkokaupunkeihin ja alaviin alueisiin ja että ikiroidan sulaminen vapauttaa valtavasti jäätynyttä hiiltä, josta osa vapautuu metaanina, mikä voimistaa maailmanlaajuisia kasvihuoneilmiöitä; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että arktisiin alueisiin on niiden ilmastoa koskevien vaikutusten ja ainutlaatuisen luonnonympäristön vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota, kun EU laatii

kantaansa Kööpenhaminassa joulukuussa 2009 pidettävää ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen sopimuspuolten 15. konferenssia varten;

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin, Venäjän, Kanadan ja Yhdysvaltojen hallituksille sekä alueellisille yhteistyötoimijoille.